

SXEDIO.52M

14/27.11.1920: ΘΕΡΜΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ. ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΟΤΙ Η ΕΝΩΣΗ ΔΕΝ ΧΑΘΗΚΕ

Τα τρία μέλη της Πρεσβείας των Ελλήνων Κυπρίων η οποία για μια διετία προσπαθούσε να προωθή στο Λονδίνο το αίτημα των Κυπρίων για ένωση με την Ελλάδα (Αρχιεπίσκοπος Κύριλλος, Θεοφάνης Θεοδότου και Νεοπτόλεμος Πασχάλης) έφθασαν στην Κύπρο στα τέλη Νοεμβρίου του **1920** και στη Λευκωσία τους επιφυλάχθηκε θερμή υποδοχή.

Από αυτούς ο Θεοφάνης Θεοδότου απουσίαζε από την Κύπρο για δυο ολόκληρα χρόνια, όσα κράτησε και η αποστολή της Πρεσβείας.

Ο Αρχιεπίσκοπος απαντώντας σε προσφώνηση του Δημάρχου Λευκωσίας Αχιλλέα Λιασίδα είπε ότι δεν έχασε τις ελπίδες του ότι η Ένωση θα πραγματοποιιόταν και τόνισε την ανάγκη περαιτέρω οργάνωσης του αγώνα.

Ανακοίνωσε επίσης ότι θα καλούσε σύντομα σύσκεψη για να ληφθούν αποφάσεις.

Την ίδια αισιοδοξία εξέφρασε και ο Θ. Θεοδότου. Λεπτομέρειες έδινε η εφημερίδα της Λευκωσίας "Ελευθερία" στις **14/27** Νοεμβρίου **1920**:

"Την παρελθούσαν Τετάρτην από της **1** μ.μ. ώρας ήρχισε να συγκεντρούται πολύς κόσμος περί τον σιδηροδρομικόν σταθμόν Λευκωσίας, επί τη εκ Λονδίνου επανόδω της Α. Μ. του Αρχιεπισκόπου και των λοιπών μελών της Κυπριακής Αποστολής. Ενωρίς πεζή και έφιππος αστυνομική δύναμις είχε παραταχθή εντός και εκτός του σταθμού προς τήρησιν της τάξεως και ήτις εκάλυεν εις τα πλήθη την αθρόαν εις τον σταθμόν είσοδον.

Περί την **2.15** μ.μ. ώραν κατέφθασεν η ολκή η φέρουσα την Κυπριακήν Αποστολήν μόλις δε κατήλθεν εκ της αμαξοστοιχίας ο Μ. Αρχιεπίσκοπος, ον συνώδευεν από Αμμοχώστου μέχρι Λευκωσίας ο Π.

Μητροπολίτης Κιτίου, κατελθών επί τούτω εκ Λεμεσού, οι προϊστάμενοι ιερείς καθώς και οι πολίται ησπάζοντο ευλαβώς την χείρα του και εχαιρέτιζον εν συγκινήσει τον κ. Θ. Θεοδότου, όστις απουσιάζει χάριν της Κυπριακής υποθέσεως επί δύο ολόκληρα έτη του κ. Ν. Πασχάλη μεταβάντος εξ Αμμοχώστου εις Λεμεσόν ένεκεν επειγούσης εργασίας. Εις την δεξίωσιν παρίστατο και ο έντ. βουλευτής Λευκωσίας-Κυρηνείας κ. Δ. Σεβέρης. Μετά το χειροφίλημα, ο αξ. δήμαρχος Λευκωσίας κ. Λιασίδης προσεφώνησε τον Μακαριώτατον και τα μέλη της Αποστολής ως ακολούθως:

Μακαριώτατε,

έντιμα μέλη της Αποστολής

Κατώδυνοι την ψυχήν και βαρυαλγείς την καρδίαν επί τη σκληρά και αδικωτάτη αποφάσει της αγγλικής Κυβερνήσεως να διακρατήση την Κύπρον παρά πάσαν ηθικήν αυτής υποχρέωσιν και παρά πάντα τα υπ' αυτής επηγγελμένα, αισθανόμεθα παρηγορίαν υποδεχόμενοι σήμερα την Υμετέραν σεβαστήν Μακαριότητα και τα λοιπά έντιμα της Αποστολής μέλη επανακάμψαντα από την Μητρόπολιν του Βεττανικού Κράτους, ένθα επί χρόνον μακρόν και με σοβαρωτάτας ατομικής θυσίας πάσαν κατεβάλετε προσπάθειαν μετά θάρρους τιμώντας υμάς αγωνίσθητε προς προαγωγήν του τιμίου έργου, το οποίον ανέθεσεν εις υμάς η πατρίς, εφ' ω και κατέστητε άξιοι της ευγνωμοσύνης αυτής όχι δε μόνον υμείς οι νυν επανελθόντες, αλλά και όσοι αρχικώς απετέλεσαν την Αποστολήν.

Καλώς ήλθετε, Η παρουσία σας θα ζωογονήση τον αγώνα, εις ον είναι αποφασισμένη ν' αποδοθή η Νήσος ημών προς μεταστροφήν ης γνώμης, την οποίαν εσημάτισεν η αγγλική Κυβέρνησις, Κύριος οίδε ποίων πραγματικών λόγων ένεκα.

Υπό την ηγεσίαν Υμών Μακαριώτατε, και των εντίμων βουλευτών, ο Ελληνικός λαός της Κύπρου ουδενός θα υστερήση-περί τούτου εστε βέβαιοι. Αι διά την εθνικήν αποκατάστασιν της ιδιαιτέρας ημών πατρίδος ενέργειαι τυγχάνουσιν ιεραί όσον και

δίκαιαι, ουδεμία δε αμφιβολία ότι θα ενισχύση και θα προστατεύση ταύτας ο δικαιοκρίτης Θεός.

Ζήτω η ένωσις.

Ο Μ. Αρχιεπίσκοπος απαντών εν προφανεί συγκινήσει είπε περίπου τα εξής:

Ευχαριστώ μεγάλως υμάς, αξιότιμε κ. Δήμαρχε, καθώς και τους αγαπητούς πολίτας, διά την δεξίωσιν ην μας κάμνετε επανερχόμενους εκ της αγγλικής Μητροπόλεως, ένθα μετέβημεν, εντολή του Κυπριακού λαού, διά την εθνικήν υπόθεσιν της Νήσου. Ατυχώς ως είναι υμίν γνωστόν, δεν επανακάμπτομεν άγγελιο χαρμοσύνου ειδήσεως. Ο Υφυπουργός των Αποικιών εδήλωσεν ημίν ότι η Αγγλία έχει απόφασιν να διακρατήση την Κύπρον. Αλλ' έχομεν αφ' ετέρου την πέρυσιν δοθείσαν ημίν έγγραφον απάντησιν του Αγγλου πρωθυπουργού και όπως έλεγον οι αρχαίοι τα γραπτά μένουσιν. Το γράμμα εκείνο του Λουδ Τζωρτζ και αφ'ετέρου σημαντικάί δηλώσεις εξεχόντων προσώπων μας ενθαρρύνουν ότι οι πόθοι μας θα εκπληρωθώσιν, οφείλομεν δε και ημείς να συνεχίσωμεν τον τίμιον αγώνα μας.

Το ζήτημά μας προηγάγομεν εν Αγγλία καταλλήλως. Διεφωτίσαμεν και την Κυβέρνησιν και την Κοινήν Γνώμην, έχομεν δε ήδη εκεί ειλικρινείς φίλους και σθεναρούς συνηγόρους. Παρίσταται όμως ανάγκη οργανώσεως του Κυπριακού λαού, διά την περαιτέρω δράσιν μας, και προς τούτο θα καλέσωμεν μετ' ολίγον παγκύπριον συνέλευσιν εις ην θα εκθέσωμεν τας απόψεις του ημετέρου ζητήματος και προς ανταλλαγήν γνώμων διά τον αγώνα μας. Υπάρχουν πλείσται ελπίδες ότι οι πόθοι μας θα εκπληρωθώσιν, αλλά ως είπομεν οφείλομεν συγχρόνως οργανούμενοι να εργαζώμεθα ενδελεχώς μέχρι της ανατολής της ποθητής εκείνης ημέρας, εγώ δε πρώτος είμαι έτοιμος εις πάσαν θυσίαν.

Και ήδη καλώ υμάς ν' αναφωνήσωμεν: Ζήτω η ένωσις

Μετά τον Μακαριώτατον τον λόγον έλαβεν ο έντ.βουλευτής κ. Θ. Θεοδότου, όστις ωμίλησεν επί του

ζητήματος μας διεξοδικώς παραθέτομεν δ' ενταύθα και τα κυριώτερα σημεία της ομιλίας του.

Κύριε Δήμαρχε,

Αγαπητοί συμπολίται,

Όταν προ διετίας απεχαιρέτιζον υμάς εκ του σταθμού τούτου, μεταβαίνων μετά των εντίμων συναδέλφων μου, εις την αγγλικήν Μητρόπολιν διά την εθνικήν ημών υπόθεσιν, διεβεβαίουν υμάς ότι θα επανηρχόμεθα κομισταί της ποθητής ελευθερίας εις τον Κυπριακόν λαόν. Σας χαιρετίζω δε και πάλιν σήμερα μετά της αυτής πεποιθήσεως ότι το ζήτημά μας θα λυθή αισίως.

Δεν πρέπει ν' απογοητευθήτε και αποθαρρυνθήτε το παράπαν εκ της αρνητικής απαντήσεως του υφυπουργού, ουδέ εκ της τοιαύτης στάσεως της αγγλικής Κυβερνήσεως, ήτις φρονώ εν πεποιθήσει ότι ταχέως θα τροποποιηθή υπέρ ημών. Είναι γνωστόν ότι η Διπλωματία εκφράζεται πολλάκις τ'αναντία εκείνων, α διανοείται και προτίθεται να πράξη. Η Αγγλία δεν είναι δυνατόν να θέλη να στιγματισθή και ατιμασθή διακρατούσα την Κύπρον παρά την θέλησιν των κατοίκων της. Εχομεν λόγους ισχυρούς και πιστεύωμεν ότι η Αγγλία θα παραχωρήση την Κύπρον εις την Ελλάδα. Η ληφθείσα περί διακρατήσεως της Κύπρου απόφασις, γνωστή ήδη εις υμάς, ελήφθη εν Υπουργικώ Συμβουλίω κατά πλεονοψηφίαν και ουχί ομοφώνως. Ηδη έχομεν υπέρ ημών ισχυρούς φίλους εν Αγγλία. Εχομεν υπέρ ημών το εργατικόν Κόμμα και τους Φιλελευθέρους. Εχομεν πρωτίστως υπέρ ημών αυτόν τον Αγγλον Πρωθυπουργόν και τον Μπάλφουρ, ων η γνώμη βαρύνει μεγάλης και ουσιωδώς μεταρρυθμιζομένου δε λίαν συντόμως του αγγλικού Υπουργείου θα κατισχύση η γνώμη υπέρ αποδόσεως της Κύπρου εις την μητέρα αυτής Ελλάδα. Εχομεν επί πλέον τας βαρυσημάντους δηλώσεις του μεγάλου αρχηγού του Έθνους όστις κατηγορηματικώς τόνισεν ότι η Κύπρος άνευ αμφιβολίας θα είναι ελευθέρα μετά τρεις ή έξ μήνας ή μετά εν έτος. Και όλα αυτά μας πείθουν ότι η εθνική αποκατάστασις της Κύπρου θα συντελεσθή, παρά την

τελευταίαν τυπικήν απάντησιν της αγγλικής Κυβερνήσεως. Εχομεν πολλά, πλείστα δεδομένα, τα οποία δεν δύνανται να λεχθώσι την στιγμήν αυτήν και τα οποία δεν επιτρέπουν αμφιβολίαν ότι το ζήτημά μας είναι εξησφαλισμένον.

Αλλ' εάν παρά προσδοκίαν, οι προαιώνιοι και ακοίμητοι ημών πόθοι, διά τον ένα ή άλλον λόγον, δεν ήθελον πραγματοποιηθή τότε θα αγωνισθώμεν κρατερώς μέχρις επιτεύξεως του ποθουμένου. Είναι δε ανάγκη προς τούτο οργανώσεως διά να είμεθα έτοιμοι εν δεδομένη στιγμή και μέχρις ου αιθριάση ο προς στιγμήν συσκοτισθείς ορίζων εν Ελλάδι. Επαναλαμβάνω όμως ότι τρέφω πεποίθησιν ακράδαντον επί τας ευγενείς αρχάς της Μεγάλης Βρετανίας, της φίλης άλλωστε της Ελλάδος.

Ζήτω η Ενωσις, ζήτω το μεγαλόφρον Αγγλικόν Έθνος.

ΕΙΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΝ: Μετά τούτο ο Μ. Αρχιεπίσκοπος, ανώτεροι κληρικοί και πολλοί έγκριτοι πολίται επιβάντες αμαξών μετέβησαν εις Αρχιεπισκοπήν. Εις την προ αυτής πλατείαν ήσαν παρατεταγμένοι κατά σίχους οι μαθηταί του Π. Γυμνασίου μετά του κ. Γυμνασιάρχου και των κ.κ. καθηγητών. Και εκεί δε πεζή και έφιππος δύναμις υπό τον υπαστυνόμον κ. Δημητριάδην ετήρει την τάξιν. Μόλις δ' επεφάνη η πρώτη άμαξα φέρουσα τον Μακαριώτατον, οι μαθηταί εξερράγησαν εις ζητωκραυγάς υπέρ του Αρχιεπισκόπου του και του Προέδρου των ελληνικών εκπαιδευτηρίων της πόλεως και υπέρ της ενώσεως. Τον Μακαριώτατον εδεξιώθησαν προ της θύρας της Αρχιεπισκοπής οι ιερείς προσφέροντες θυμίαμα, καθώς και το προσωπικόν αυτής, καθό ο Αρχιεπίσκοπος κατηθύνη εις τον ναόν όπου μετά σύντομον δέησιν ηυλόγησε τα πλήθη προς τα οποία εξιστόρησε και πάλιν τη θέσιν του Κυπριακού ζητήματος τονίσας την ανάγκην οργανώσεως προς κρατεράν συνέχισιν του αγώνος.

Είτα ο Μακαριώτατος ανήλθεν εις το Μεγάλον Συνοδικόν, όπου προσήρχοντο πλήθη κόσμου διά να

ασπασθώσι την χείρα του και δεχθώσι την ευλογίαν του. Εκ των πρώτων δε προσήλθον εν σώματι και οι καθηγηταί του Γυμνασίου μετά του κ. Γυμνασιάρχου, οι επισκέψεις δε και το χειροφίλημα εξηκολούθησαν δι' όλης της ημέρας".

(Μεταγλώττιση)

"Την περασμένη Τετάρτη από την 1 μ.μ. ώρα άρχισε να συγκεντρώνεται πολύς κόσμος γύρω από τον σιδηροδρομικό σταθμό Λευκωσίας, για την επάνοδο από το Λονδίνο της Α. Μ. του Αρχιεπισκόπου και των λοιπών μελών της Κυπριακής Αποστολής. Νωρίς πεζή και έφιππη αστυνομική δύναμη είχε παραταχθεί μέσα και έξω από το σταθμό για τήρηση της τάξης και η οποία εμπόδιζε τα πλήθη για την αθρόα είσοδο στο σταθμό.

Περί τις 2.15 μ.μ. ώρα κατέφθασε η ολκή που έφερε την Κυπριακή Αποστολή μόλις δε κατήλθε από την αμαξοστοιχία ο Μ. Αρχιεπίσκοπος, τον οποίο συνόδευε από την Αμμόχωστο μέχρι τη Λευκωσία ο Π. Μητροπολίτης Κιτίου, αφού κατήλθε γι αυτό από τη Λεμεσό, οι προϊστάμενοι ιερείς καθώς και οι πολίτες ασπάζονταν ευλαβώς το χέρι του και χαιρέτιζαν συγκινημένοι τον κ. Θ. Θεοδότου, ο οποίος απουσιάζει για χάρη της Κυπριακής υπόθεσης για δυο ολόκληρα χρόνια, ενώ ο κ. Ν. Πασχάλης μετέβη από την Αμμόχωστο στη Λεμεσό λόγω επείγουσας εργασίας. Στη δεξίωση παρίστατο και ο έντ. βουλευτής Λευκωσίας-Κυρήνειας κ. Δ. Σεβέρης. Μετά το χειροφίλημα, ο αξ. δήμαρχος Λευκωσίας κ. Λιασίδης προσφώνησε τον Μακαριώτατο και τα μέλη της Αποστολής ως ακολούθως:

Μακαριώτατε,

έντιμα μέλη της Αποστολής

Με οδύνη στην ψυχή και με βαρύ πόνο στην καρδιά για τη σκληρή και αδικότατη απόφαση της αγγλικής Κυβέρνησης να διακρατήσει την Κύπρο παρά κάθε ηθική υποχρέωση της και παρά τα όσα επαγγέλθηκε, αισθανόμαστε παρηγορία υποδεχόμενοι σήμερα τη σεβαστή Σας Μακαριότητα και τα λοιπά έντιμα μέλη

της Αποστολής που επανέκαμψαν από τη Μητρόπολη του Βετιτανικού Κράτους, όπου για μακρό χρόνο και με σοβαρότατες ατομικές θυσίες κατεβάλατε κάθε προσπάθεια με θάρρος τιμώντας τους εαυτούς σας αγωνισθήκατε προς προαγωγή του τίμιου έργου, το οποίο σας ανέθεσε η πατρίδα, γι αυτό και έχετε καταστεί άξιοι της ευγνωμοσύνης της όχι δε μόνο εσείς οι οποίοι επανήλθετε τώρα, αλλά και όσοι αρχικά αποτέλεσαν την Αποστολή.

Καλώς ήλθετε, Η παρουσία σας θα ζωογονήσει τον αγώνα, στον οποίο είναι αποφασισμένη να αποδοθεί η Νήσος μας προς μεταστροφή της γνώμης, την οποία σχημάτισε η αγγλική Κυβέρνηση, Κύριος γνωρίζει για ποιους πραγματικούς λόγους.

Υπό την ηγεσία Σας Μακαριώτατε, και των έντιμων βουλευτών, ο Ελληνικός λαός της Κύπρου τίποτε δεν θα υστερήσει- γι αυτό να είστε βέβαιοι. Οι ενέργειες για την εθνική αποκατάσταση της ιδιαίτερης μας πατρίδας τυγχάνουν ιερές όσο και δίκαιες, καμμιά δε αμφιβολία δεν υπάρχει ότι θα ενισχύσει και θα τις προστατεύσει ο δικαιοκρίτης Θεός.

Ζήτω η ένωση.

Ο Μ. Αρχιεπίσκοπος απαντώντας με προφανή συγκίνηση είπε περίπου τα εξής:

Σας ευχαριστώ πολύ, αξιότιμε κ. Δήμαρχε, καθώς και τους αγαπητούς πολίτες, για τη δεξίωση την οποία μας κάμνετε καθώς επανερχόμαστε από την αγγλική Μητρόπολη, όπου πήγαμε με εντολή του Κυπριακού λαού, για την εθνική υπόθεση της Νήσου. Ατυχώς όπως είναι σε σας γνωστό, δεν επανακάμπουμε άγγελοι χαρμόσυνης είδησης. Ο Υφυπουργός των Αποικιών μας δήλωσε ότι η Αγγλία έχει απόφαση να κρατήσει την Κύπρο. Αλλ' έχουμε αφ' ετέρου την περσινή έγγραφη απάντηση του Αγγλου πρωθυπουργού που δόθηκε σε μας και όπως έλεγαν οι αρχαίοι τα γραπτά μένουν. Το γράμμα εκείνο του Λουδ Τζορτζ και αφ'ετέρου σημαντικές δηλώσεις εξεχόντων προσώπων μας ενθαρρύνουν ότι οι πόθοι μας θα εκπληρωθούν,

οφείλουμε δε και εμείς να συνεχίσουμε τον τίμιο αγώνα μας.

Το ζήτημά μας προαγάγαμε στην Αγγλία κατάλληλα. Διεφωτίσαμε και την Κυβέρνηση και την Κοινή Γνώμη, έχουμε δε ήδη εκεί ειλικρινείς φίλους και σθεναρούς συνηγόρους. Παρίσταται όμως ανάγκη οργάνωσης του Κυπριακού λαού, για την περαιτέρω δράση μας, και προς τούτο θα καλέσουμε μετ' ολίγο παγκύπρια συνέλευση στην οποία θα εκθέσουμε τις απόψεις του ζητήματος μας και προς ανταλλαγή γνώμων για τον αγώνα μας. Υπάρχουν πλείστες ελπίδες ότι οι πόθοι μας θα εκπληρωθούν, αλλά όπως είπαμε οφείλουμε συγχρόνως οργανούμενοι να εργαζόμαστε ενδελεχώς μέχρι την ανατολή της ποθητής εκείνης ημέρας, εγώ δε πρώτος είμαι έτοιμος σε κάθε θυσία.

Και ήδη σας καλώ ν' αναφωνήσουμε: Ζήτω η ένωση

Μετά τον Μακαριώτατο το λόγο πήρε ο έντ. βουλευτής κ. Θ. Θεοδότου, ο οποίος μίλησεν διεξοδικά για το ζήτημά μας παραθέτομε δε εδώ και τα κυριότερα σημεία της ομιλίας του.

Κύριε Δήμαρχε,

Αγαπητοί συμπολίτες,

Όταν πριν από δύο χρόνια σας αποχαιρετούσα από τον σταθμό αυτό, μεταβαίνοντας με τους έντιμους συναδέλφους μου, στην αγγλική Μητρόπολη για την εθνικήν μας υπόθεση, σας διεβεβαίωνα ότι θα επανερχόμαστε κομιστές της ποθητής ελευθερίας στον Κυπριακό λαό. Σας χαιρετίζω δε και πάλι σήμερα με την ίδια πεποίθηση ότι το ζήτημά μας θα λυθεί αίσια.

Δεν πρέπει να' απογοητευθείτε και αποθαρρυνθείτε καθόλου από την αρνητική απάντηση του υφυπουργού, ούτε από την τέτοια στάση της αγγλικής Κυβέρνησης, η οποία φρονώ με πεποίθηση ότι γρήγορα θα τροποποιηθεί υπέρ μας. Είναι γνωστό ότι η Διπλωματία εκφράζεται πολλές φορές ενάντια εκείνων, τα οποία διανοείται και προτίθεται να πράξει. Η Αγγλία δεν είναι δυνατόν να θέλει να στιγματισθεί και ατιμασθεί διακρατούσα την Κύπρο παρά τη θέληση των κατοίκων της. Εχουμε λόγους

ισχυρούς και πιστεύουμε ότι η Αγγλία θα παραχωρήσει την Κύπρο στην Ελλάδα. Η απόφαση που λήφθηκε για διακράτηση της Κύπρου, γνωστή ήδη σε μας, λήφθηκε σε Υπουργικό Συμβούλιο κατά πλεονοψηφία και όχι ομόφωνα. Ήδη έχουμε υπέρ μας ισχυρούς φίλους στην Αγγλία. Εχουμε υπέρ μας το Εργατικό Κόμμα και τους Φιλελεύθερους. Εχουμε πρώτιστα υπέρ μας αυτό τον Αγγλο Πρωθυπουργό και τον Μπάλφουρ, των οποίων η γνώμη βαρύνει πολύ και σαν θα μεταρρυθμισθεί πολύ σύντομα το αγγλικό Υπουργείο θα κατισχύσει η γνώμη υπέρ απόδοσης της Κύπρου στη μητέρα της Ελλάδα. Εχουμε επί πλέον τις βαρυσήμαντες δηλώσεις του μεγάλου αρχηγού του Έθνους, ο οποίος τόνισε κατηγορηματικά ότι η Κύπρος χωρίς αμφιβολίες θα είναι ελεύθερη μετά τρεις ή έξη μήνες ή μετά ένα έτος. Και όλα αυτά μας πείθουν ότι η εθνική αποκατάσταση της Κύπρου θα συντελεσθεί, παρά την τελευταία τυπική απάντηση της αγγλικής Κυβέρνησης. Εχουμε πολλά, πάρα πολλά δεδομένα, τα οποία δεν μπορούν να λεχθούν τη στιγμή αυτή και τα οποία δεν επιτρέπουν αμφιβολία ότι το ζήτημά μας είναι εξασφαλισμένο.

Αλλ' εάν παρά προσδοκία, οι προαιώνιοι και ακοίμητοι πόθοι μας, για τον ένα ή άλλο λόγο, δεν πραγματοποιηθεί τότε θα αγωνισθούμε κρατερά μέχρι να επιτευχθεί το ποθούμενο. Είναι δε ανάγκη προς τούτο οργάνωσης για να είμαστε έτοιμοι σε δεδομένη στιγμή και μέχρις ότου φωτισθεί ο συσκοτισθείς προς στιγμή ορίζοντας στην Ελλάδα. Επαναλαμβάνω όμως ότι τρέφω ακράδαντη πεποίθηση στις ευγενείς αρχές της Μεγάλης Βρετανίας, της φίλης άλλωστε της Ελλάδας.

Ζήτω η Ένωση, ζήτω το μεγαλόφρον Αγγλικό Έθνος.

ΕΙΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ: Μετά από αυτό ο Μ. Αρχιεπίσκοπος, ανώτεροι κληρικοί και πολλοί έγκριτοι πολίτες αφού επέβησαν σε άμαξες μετέβησαν στην Αρχιεπισκοπή. Στην πλατεία μπροστά από αυτή ήσαν παρατεταγμένοι κατά στίχους οι μαθητές του Π. Γυμνασίου με το κ. Γυμνασιάρχη και τους κ.κ.

καθηγητές. Και εκεί δε πεζή και έφιππη δύναμη υπό τον υπαστυνόμο κ. Δημητριάδη τηρούσε την τάξη. Μόλις δε φάνηκε η πρώτη άμαξα που μετέφερε τον Μακαριώτατο, οι μαθητές εξερράγησαν σε ζητωκραυγές υπέρ του Αρχιεπισκόπου του και του Προέδρου των ελληνικών εκπαιδευτηρίων της πόλης και υπέρ της ένωσης. Τον Μακαριώτατο δεξιώθηκαν μπροστά στη θύρα της Αρχιεπισκοπής οι ιερείς προσφέροντας θυμιάμα, καθώς και το προσωπικό της, και ο Αρχιεπίσκοπος κατευθύνθηκε στο ναό όπου μετά σύντομη δέηση ευλόγησε τα πλήθη προς τα οποία εξιστόρησε και πάλι τη θέση του Κυπριακού ζητήματος τονίζοντας την ανάγκη οργάνωσης προς κρατερή συνέχιση του αγώνα.

Επειτα ο Μακαριώτατος ανήλθε στο Μεγάλο Συνοδικό, όπου προσήρχονταν πλήθη κόσμου για να ασπασθούν τη χείρα του και να δεχθούν την ευλογία του. Από τους πρώτους δε προσήλθαν εν σώματι και οι καθηγητές του Γυμνασίου με το κ. Γυμνασιάρχη, οι επισκέψεις δε και το χειροφίλημα εξηκολούθησαν καθ' όλη την ημέρα".